

هەلۆشانندنەوێ عێراق باشتەین چارەسەرە

ناسۆ بیارەیی
2005-6-12 سوید

دروستکردنی ولاتی عێراق لەلایەن ئینگلیز و فەرەنسا پێش 80 سال، گەورەترین زیانی بە گەلانی عێراق گەیاننەو، لە کورد و عەرەب و نەتەوێکانی تر، بەلکو ئالۆزترین خالی دووبەرەکی و کیشەیی ناوچەکەیه. میژووی لکاندنێ باشووری کوردستان بەخاکی عروبەوێ ئەوێ سەلماننەو، کە نە کورد برای عەرەب و نە عەرەبیش چارەیی کوردی دەوێت، نەوێکو گەلێکی سەرەخۆش سەیری دەکات. لەبەر ئەوێ عەرەب نەتەوێ سەردەستە و خۆی بە کوێخای دەزانیت، بە چاویکی سوکەوێ سەیری گەلانی ئی دەکات. هەلۆشانندنەوێ عێراق قازانجی نەک هەر کورد، بە لکو نەتەوێکانی تریشە، کە ئاخەراونەتە ناو سنووریکی خۆیناویبەو.

لە بەر ئەوێ نەتەوێ عەرەب کۆلۆنیالستە، سروشتییە کە خەمی یەگرتوویی ئەو قەوارەییە بخوات، خاکی عێراقیش بەبەشیکی ئومەیی عەرەب بزانییت. لە ژێر هەزارەها بیانو، پیلان بگێریت بۆ نەتەوێکانی ترد و تە عەرەبیان بکات.

نەتەوێکانی ناو سۆقیەتی جارن، نەتەوێ روسیان بە داگیرکەر دەزانن، بۆیە سالی نەوێدەکان بە جاری هەلۆشانندنەوێ ئەو یەگرتنە، هەر یەکەیان خۆی سەرەخۆکرد و جیابوونەو. هەمان پرۆسە لە کۆماری یۆگوسلافیا رویدا و هەر حەوت کۆمارەکە لە ولاتی نایک کەرت بوون، هەرچەندە بە شەڕیکی خۆیناوی کوتایی هات. سەیر ئەوێبوو ئەو نەتەوانە برایەتیان لە ناو یەکتربا، لە ئیمەیی کورد و عەرەب خۆشتربوو، بەلام لە بەر ئەوێ شوورەوێ لە سەربنەمای ئارەزوومەندانە دروست نەبوو بوو، نوای حەفتا سال، پەرەوازەبوو.

ئیمە و عەرەب لە عێراقدا، تەنھا ئاین پیکەوێ گریمان دەنات، ئەویش بە فتوحات و زۆری شمشیر، ئەگینا عەرەب بە قیزەوێ سەیری نەتەوێکانی تری کرێو.

هەرەک چۆن نەتەوێ روس، حەفتا سال زیاتر، کۆمونیزمی بۆ دەمکوت کردنی نەتەوێکانی ناو شوورەوێ بەکاردهینا، بە هەمان شیوێ، شۆقینستە عەرەبەکانیش، ئیسلام کوشندەترین چەکی دەستیانە، بەلکو گەورەترین هۆکاری دواکەوتنی ئەو نەتەوانەشە کە لە ژێر چەپۆکیدا دەنالینن دەکەوێتە ئەستۆی.

من لێردەدا باسی کورد لە باشووری کوردستاندا دەکەم، کە عەرەب یەک بڕگە ئازانی پێ رەوا نایینیت، رۆژانە عەرەب بە هەموو مەزەهەبەکانییەوێ هێرش دەکەنە سەرکورد و بە جیاخواری تاوانباری دەکەن.

لە سەر رۆشنایی ئەو فاکتەرەنە و کۆمەلێک راستی تر، کە باس و لیکۆلینەوێ قولتری پینوستە، هەلۆشانندنەوێ عێراق نەک تەنھا قازانجی بۆ گەلانی عێراق هەیه، بەلکو گەورەترین سوود بەمیلەتانی تر دەکەینیت، چونکە زۆربەیی ولاتانی ئەم ناوچەییە لە سەر بنەمای کوشتن و بڕین پیکەوێ نراون، تا رۆژیک زۆتر هەلۆشینیئەوێ دەرنگە.

کە عێراق هەلۆشایەو، سنوور جیاکرایەو، نەتەوێکان سەرەخۆیی خۆیان وەرگرت، ئەوسا پینوێندییەکە دەبیته ئۆستایەتی و لە سەربناغەیی بيموکراتی و ریزگۆرینەوێ شیوازی سروشتی خۆی وەردهگرئ و سوکایەتی نامینیت.

نموونەیی باروودۆخی ئیمپۆی عێراق شایەتی ئەو راستیانەن. کە کورد وەکو نەتەوێیەکی ژێردەست، بەجاری سەرەخۆیی، زۆربەیی کیشەکانی لە گەل عەرەب بن بڕدەکات و دەکەوێتە کارکردن بۆ پینشکەوتنی خۆی. ئەوسا چێژی ئراوسینیەتی تامیکی تردەنات. بوونی ووتاری یەگرتووی کورد و سەرکردەیی بویر، پرۆسەیی ئازادی کوردستان پینشتر دەخات و تەمەنی ژێردەستەیی دەنیته چال. بۆیە دەبیته کورد رابەری ئەم هەلۆشانندنەوێ بکات و گۆی نەداتە هەرەشەیی داگیرکەران، کە هیشتا عێراقیان بۆ پیکەوێ نابەستریئەو، چونکە کورد ئەم

جاره ، هیزیکی پته و ناسراوی سه زهوی ئەم کارهیه. لێره دا کهواته کورد کلیلی ئەو هه‌لۆه‌شاننده‌وه‌ی له ده‌ستدایه. چونکه بێ کورد داگیرکه‌ران هه‌یچیان پیناکریت، ده‌با مالی خۆمان یه‌ک بخه‌ین و پینکه‌وه‌ بلیین :
به‌لێ بۆ هه‌لۆه‌شاننده‌وه‌ی عیراق
به‌لێ بۆ سه‌ربه‌خۆیی کوردستان!

تییینی/سوود له بابته‌ی ئەم سایتانه وه‌رگیراوه

<http://www.manifest.se/forlaget/fredsbomber/fredsbomber.html>-1

<http://www.sallskapet.org/bull/bull12003/4.html>-2

3- **صوت الشعب - العدد 228 [الاربعاء، 7 أبريل 2004]**

4- **النظام العربي: بين الاستقالة أو استعادة الثقة- غسان الإمام -** <http://www.asharqalawsat.com/leader.asp?section=3&article=298477&issue=9660>